

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 april 2019

WETSVOORSTEL

**tot het toegankelijker maken van de
rechtsbijstandsverzekering**

AMENDEMENTEN

ingediend in plenaire vergadering

Zie:

Doc 54 3560/ (2018/2019):

001: Wetsvoorstel van de dames Smaers, Dierick en de heer Calomne.
002: Wijziging indiener.
003 en 004: Amendementen.
005: Verslag.
006: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 avril 2019

PROPOSITION DE LOI

**visant à rendre plus accessible l'assurance
protection juridique**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 54 3560/ (2018/2019):

001: Proposition de loi de Mmes Smaers, Dierick et M. Calomne.
002: Modification auteur.
003 et 004: Amendements.
005: Rapport.
006: Texte adopté par la commission.

Nr. 7 VAN DE HEREN **VAN HECKE EN GILKINET**

Art. 9

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 9. De polis bevat:

1° een bepaling die stelt dat de minimale voorwaarden van dit hoofdstuk van toepassing zijn;

2° de vermelding van de tekst opgenomen in artikel 156 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.”

VERANTWOORDING

Artikel 4 van de Europese Richtlijn 87/344/EEG van de Raad van 22 juni 1987 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de rechtsbijstandsverzekering bepaalt uitdrukkelijk dat in elke overeenkomst inzake rechtsbijstandsverzekering volgende tekst moet staan: “Indien een advocaat of andere persoon die volgens het nationaal recht gekwalificeerd is, wordt gevraagd de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, is de verzekerde vrij om deze advocaat of andere persoon te kiezen. De verzekerde is vrij om een advocaat of, indien hij daar de voorkeur aan geeft en voor zover het nationale recht zulks toestaat, een andere gekwalificeerde persoon te kiezen om zijn belangen te behartigen wanneer zich een belangenconflict voordoet”.

Deze verplichting werd naar omgezet federale wetgeving door artikel 156 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen. Dit wetsvoorstel bevat echter geen enkele verwijzing naar het betreffende deel III, hoofdstuk 4 rechtsbijstandsverzekeringen van de wet van 4 april 2014. Het komt verwarrend over om in een latere wetgeving een artikel in te voegen waarin verplichte vermeldingen van de polis staan, zonder te verduidelijken dat ook moet worden voldaan aan de verplichte vermeldingen uit de wet van 4 april 2014.

Dit amendement stelt duidelijk dat de verplichte vermelding van de Europese richtlijn ook moeten staan in de polissen bedoeld in dit wetsvoorstel. Het Hof van Justitie heeft immers herhaaldelijk geoordeeld dat het recht van de verzekerde om

N° 7 DE MM. **VAN HECKE ET GILKINET**

Art. 9

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 9. La police comporte:

1° une disposition indiquant que les conditions minimales du présent chapitre sont d’application;

2° la mention du texte inscrit à l’article 156 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances.”

JUSTIFICATION

L’article 4 de la directive européenne 87/344/CEE du Conseil du 22 juin 1987 portant coordination des dispositions législatives, réglementaires et administratives concernant l’assurance-protection juridique dispose explicitement que “Tout contrat de protection juridique reconnaît explicitement que lorsqu’il est fait appel à un avocat ou à toute autre personne ayant les qualifications admises par la loi nationale, pour défendre, représenter ou servir les intérêts de l’assuré, dans toute procédure judiciaire ou administrative, l’assuré a la liberté de le choisir. L’assuré a la liberté de choisir un avocat ou, s’il le préfère et dans la mesure où la loi nationale le permet, toute autre personne ayant les qualifications nécessaires, pour servir ses intérêts chaque fois que surgit un conflit d’intérêts.”

Cette obligation a été transposée en législation fédérale par l’article 156 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances. La proposition de loi à l’examen ne comporte toutefois aucune référence à la partie III, chapitre 4 Des contrats d’assurance de la protection juridique, de la loi du 4 avril 2014. Le fait d’insérer dans une législation ultérieure un article reprenant les mentions obligatoires de la police, sans préciser qu’il y a également lieu de satisfaire aux mentions obligatoires énumérées dans la loi du 4 avril 2014, sème la confusion.

Le présent amendement précise dès lors que la mention obligatoire prévue dans la directive européenne doit également figurer dans les polices visées par la proposition de loi. La Cour de justice a en effet reconnu à plusieurs reprises

zijn rechtshulpverlener vrij te kiezen, een algemene strekking en een bindend karakter heeft. (Sneller, C-442/12, en Massar, C-460/14).

Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen)

la portée générale et la valeur obligatoire au droit de choisir librement son assistant juridique (Sneller, C-442/12, et Massar, C-460/14).

Nr. 8 VAN DE HEREN VAN HECKE EN GILKINET

Art. 11

Dit artikel aanvullen met een derde lid, luidende:

“De verzekerde is vrij een advocaat of iedere andere persoon te kiezen die, krachtens de op de procedure toepasselijke wet, de vereiste kwalificaties heeft om zijn belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen.”

VERANTWOORDING

Artikel 4 van de Europese Richtlijn 87/344/EEG van de Raad van 22 juni 1987 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de rechtsbijstandsverzekering bepaalt uitdrukkelijk dat in elke overeenkomst inzake rechtsbijstandsverzekering volgende tekst moet staan: Indien een advocaat of andere persoon die volgens het nationaal recht gekwalificeerd is, wordt gevraagd de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, is de verzekerde vrij om deze advocaat of andere persoon te kiezen. De verzekerde is vrij om een advocaat of, indien hij daar de voorkeur aan geeft en voor zover het nationale recht zulks toestaat, een andere gekwalificeerde persoon te kiezen om zijn belangen te behartigen wanneer zich een belangenconflict voordoet.

Deze verplichting werd omgezet in federale wetgeving door artikel 156 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen. Dit wetsvoorstel bevat echter geen enkele verwijzing naar het betreffende deel III, hoofdstuk 4 rechtsbijstandsverzekeringen van de wet van 4 april 2014. Het komt verwarrend over om in een latere wetgeving een artikel in te voegen waarin verplichte vermeldingen van de polis worden opgenomen, zonder te verduidelijken dat ook moet worden voldaan aan de verplichte vermeldingen uit de wet van 4 april 2014.

Dit amendement stelt duidelijk dat de verplichte vermelding van de Europese richtlijn ook moet staan in de polissen bedoeld door het huidige wetsvoorstel. Het Hof van Justitie heeft immers herhaaldelijk geoordeeld dat het recht van de

N° 8 DE MM. VAN HECKE ET GILKINET

Art. 11

Compléter cet article par un alinéa 3 rédigé comme suit:

“L’assuré a la liberté de choisir un avocat ou toute autre personne ayant les qualifications requises par la loi applicable à la procédure, pour défendre, représenter ou servir ses intérêts.”

JUSTIFICATION

L'article 4 de la directive européenne 87/344/CEE du Conseil du 22 juin 1987 portant coordination des dispositions législatives, réglementaires et administratives concernant l'assurance-protection juridique dispose explicitement que "Tout contrat de protection juridique reconnaît explicitement que lorsqu'il est fait appel à un avocat ou à toute autre personne ayant les qualifications admises par la loi nationale, pour défendre, représenter ou servir les intérêts de l'assuré, dans toute procédure judiciaire ou administrative, l'assuré a la liberté de le choisir. L'assuré a la liberté de choisir un avocat ou, s'il le préfère et dans la mesure où la loi nationale le permet, toute autre personne ayant les qualifications nécessaires, pour servir ses intérêts chaque fois que surgit un conflit d'intérêts."

Cette obligation a été transposée en législation fédérale par l'article 156 de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances. La proposition de loi à l'examen ne comporte toutefois aucune référence à la partie III, chapitre 4 Des contrats d'assurance de la protection juridique, de la loi du 4 avril 2014. Le fait d'insérer dans une législation ultérieure un article reprenant les mentions obligatoires de la police, sans préciser qu'il y a également lieu de satisfaire aux mentions obligatoires énumérées dans la loi du 4 avril 2014, sème la confusion.

Le présent amendement précise dès lors que la mention obligatoire prévue dans la directive européenne doit également figurer dans les polices visées par la proposition de loi. La Cour de justice a en effet reconnu à plusieurs reprises

verzekerde om zijn rechtshulpverlener vrij te kiezen, een algemene strekking en een bindend karakter heeft. (Sneller, C-442/12, en Massar, C-460/14).

Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges GILKINET (Ecolo-Groen)

la portée générale et la valeur obligatoire au droit de choisir librement son assistant juridique (Sneller, C-442/12, et Massar, C-460/14).

Nr. 9 VAN DE HEREN **VAN HECKE** EN **GILKINET**

Art. 7

In dit artikel, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° de bepaling onder 1° weglaten;

2° in § 1, 10°, het woord “eerste” weglaten;

3° het artikel aanvullen met de bepaling onder “11°. De collectieve schuldenregeling”.

VERANTWOORDING

De beperking tot een eerste bemiddeling in familiezaken is onredelijk, aangezien verzekerden met een groot gezin hierdoor onevenredig worden benadeeld ten aanzien van verzekerden die deel uitmaken van een klein gezin. Uit recente cijfers blijkt dat inmiddels meer dan 350 000 burgers te kampen hebben met problematische schulden, getuige hiervan het toenemende aantal procedures voor collectieve schuldenregeling.

Aangezien wij stellen dat de rechtsbijstandsverzekering toegankelijk moet zijn voor een zo breed mogelijk publiek, valt moeilijk in te zien waarom de collectieve schuldenregeling niet zou moeten behoren tot het verplichte pakket. Het kostendelend autodelen, waarbij de eigenaar zijn privéwagen verhuurt aan een particulier, kent een opmars. Door zulke initiatieven moeten burgers die in de nabijheid van een dergelijk initiatief wonen minder zelf een wagen aanschaffen wanneer zij zich door de band genomen met zachte mobiliteit (openbaar vervoer, fiets, ...) kunnen verplaatsen. Zulke initiatieven verdienen dus aanmoediging. Dit staat haaks op de uitsluiting van geschillen waarbij de verzekerde optreedt als eigenaar, huurder, bestuurder of houder van een rijtuig.

Stefaan **VAN HECKE** (Ecolo-Groen)
Georges **GILKINET** (Ecolo-Groen)

N° 9 DE MM. **VAN HECKE** ET **GILKINET**

Art. 7

Dans cet article, apporter les modifications suivantes:

1° supprimer le 1°;

2° dans le § 1er, 10°, supprimer le mot “première”;

3° compléter cet article par un “11°. Du règlement collectif de dettes”.

JUSTIFICATION

La limitation à une première médiation familiale est déraisonnable, dès lors que les assurés ayant une famille nombreuse seraient préjudiciés de manière disproportionnée par rapport à ceux qui ont une petite famille. Des statistiques récentes montrent dans l'intervalle que plus de 350 000 citoyens sont confrontés à des dettes problématiques, comme en témoigne le nombre croissant de procédures de règlement collectif de dettes.

Dès lors que nous considérons que l'assurance de protection juridique doit être accessible au plus grand nombre, il serait difficile de comprendre pourquoi le règlement collectif de dettes ne ferait pas partie de la couverture obligatoire. L'autopartage avec frais partagés en vertu duquel le propriétaire loue son véhicule privé à un particulier est en plein essor. Ce type d'initiative permet à des citoyens résidant à proximité de ne pas devoir absolument acheter une voiture lorsqu'ils peuvent généralement se déplacer par des modes de mobilité douce (transports publics, vélo, etc.) C'est pourquoi il faut encourager ces initiatives. Cette position est contraire à l'exclusion de litiges dans le cadre desquels l'assuré intervient en qualité de propriétaire, de locataire, de conducteur ou de détenteur d'un véhicule automoteur.

Nr. 10 VAN DE HEER LAAOUEJ

Art. 27 (nieuw)

Een artikel 27 invoegen, luidende:

“Art. 27. In het koninklijk besluit van 3 augustus 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand en de rechtsbijstand worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in artikel 1, 1°, worden de woorden “993,09 euro” vervangen door de woorden “1 343,09 euro”;

2° in artikel 1, 2°, worden de woorden “1 275,49 euro” vervangen door de woorden “1 625,49 euro”;

3° in artikel 2, 1°, worden de woorden “993,09 euro” en “1 275,49 euro” respectievelijk vervangen door de woorden “1 343,09 euro” en “1 625,49 euro”;

4° in artikel 2, 2°, worden de woorden “1 275,49 euro” en “1 555,8 euro” respectievelijk vervangen door de woorden “1 625,49 euro” en “1 905,8 euro”.

VERANTWOORDING

De voorgestelde rechtsbijstandsverzekering zal het gerecht niet voor alle rechtzoekenden toegankelijk maken. Om meer mensen die zich geen rechtsbijstandsverzekering kunnen veroorloven toegang te bieden, wordt voorgesteld om de drempelwaarden voor rechtsbijstand op te trekken.

N° 10 DE M. LAAOUEJ

Art. 27 (nouveau)

Insérer un article 27 rédigé comme suit:

“Art. 27. Dans l’arrêté royal du 3 août 2016 modifiant l’arrêté royal du 18 décembre 2003 déterminant les conditions de la gratuité totale ou partielle du bénéfice de l’aide juridique de deuxième ligne et de l’assistance judiciaire apporter les modifications suivantes:

1er dans l’article 1er, 1°, les mots : “993,09 euros” sont remplacés par: “1 343,09 euros”;

2e dans l’article 1er, 2°, les mots : “1 275,49 euros” sont remplacés par: “1 625,49 euros”,

3e dans l’article 2, 1° les mots, “993,09 euros” et “1 275,49 euros” sont remplacés par: “1 343,09 euros” et “1 625,49 euros”,

4e dans l’article 2, 2°, “1 275,49 euros” et “1 555,8 euros” sont remplacés par: “1 625,49 euros” et “1 905,8 euros”.

JUSTIFICATION

L’assurance protection juridique proposée ne permettra pas de donner accès à la Justice à l’ensemble des justiciables. Pour donner accès à un plus grand nombre de personnes qui ne seront pas en mesure de payer l’assurance protection juridique, nous proposons d’augmenter les seuils d’admissibilité à l’aide juridique.

Ahmed LAAOUEJ (PS)